

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 13.

bb 1. szocialista brigádok a gorkij művelődési házban

ae/sk/s fm bs

1965. április 13.

uj klub alakult a danuvia gorkij művelődési házban : a gyár szocialista brigádjainak tagjai állandó otthont kaptak zugló nemrégiben újjáalakított kulturális központjában. a szocialista brigádok klubja hetenkint egy alkalommal szórakoztató, illetve ismeretterjesztő programmal várja látogatóit. rendszeresen meghívják előadókat, akik a munkásokat érdeklő különféle témakörökről adnak tájékoztatást. megtárgyalják a gyári tennivalókat, vitákat rendeznek egy-egy megvalósításra javasolt üzemszervezési, termelési kezdeményezésről, s találkoznak az üzemvezetőivel. a szépen berendezett helyiségben könyvek, folyóiratok, társasjátékok állnak rendelkezésükre. minden klubesten más-más brigád a házigazda, s ennek az a feladata, hogy beszámoljon a brigád életéről, tevékenységéről, a munkára vonatkozó javaslatairól, elképzeléseiről.

a szocialista brigádok klubjának megalakítását az első kezdeményezés nyomán több fővárosi művelődési ház tervezi.
/mti /

-.-

bb 2. több mint 1700 lakás, gyermekintézmények, üzletek épülnek a kacsón pongrácz uti új településen

h1/sk/s zs bs

1965. április 13.

zuglóban, a kacsón pongrácz uti új település mintegy 25 hektárnyi területén összesen 1.720 lakás készül el 1967 végéig. az építkezésnél korszerű technológiát alkalmaznak : 22 épületben nagyblokkos módszerrel több mint 1.200 lakást, 3 épületben pedig öntött technológiával 110 családi otthont hoznak létre. a lakásokat beépített konyhabutorral, illetve szekrényekkel látják el, a fűtést és a melegvíz-ellátást távvezetékekkel oldják meg. mintegy 400 lakást egyedi tervezésű épületben helyeznek el, ezeknek konyhájához étkezőszoba is tartozik majd. a konyhában a hűtőszekrénynek, a fürdőszobában a mosógépnek és a centrifugának is helyet biztosítanak./folyt.köv./

-1 -

KL

bb 2./ több mint 1700 lakást...../ 1.folyt./s

a járulékos beruházások közül egy éven belül átadják a legfontosabb gyermekintézményeket : az ungvár utcában épülő 16 tantermes általános iskolát, továbbá egy 100 személyes óvodát és 40 személyes bölcsődét. a kassai téren épülő kilenc emeletes ház földszintjén megnyílik az állami biztosító és az otp fiókja, továbbá egy postahivatal, s berendezik a különböző szolgáltatóipari üzleteket. különálló nagy épületben kap helyet a szupermarket, az étterem és az eszpresszó. a lakótelephez tartozik majd az erzsébet királyné utja 47. szám alatt megvalósuló szakorvosi rendelő és az új gyógyszertár. 1967-ben újabb 40 személyes bölcsődét, továbbá vegyes étel-miszerboltot és fűszer- csemege üzletet hoznak létre./mti /

--

bb 3. virágdiszben a kiskunsági barackosok

vid/ká/tr/s cz

1965. április 13.

a duna- tiszta közén teljes virágdiszben pompáznak a kajszibarackfák. a nagyüzemi zárt telepítések rózsaszínű virágtengere pompás látványt nyújt. mostantól kezdve, egymást követve mintegy 10 millió különböző gyümölcsfa bont virágot a kiskunság vidékén. kelebián diszbeöltöztek a májusi cseresznyefák, s a virágzásból ítélve gazdag lesz a termés. az állami és termelőszövetkezeti gazdaságokban a fiatal telepítési gyümölcsösök egyrésze - több mint két és félezer holdon- az idén először ölt virágköntöst./mti /

--

bb 4. dörgicsei rizling, balatonmelléki zöldszilváni, móri édes: a husvétii borpiac újdonságai

vid/ká/sk/s cz

1965. április 13.

teljes üzemmel dolgozik a badacsonyvidéki állami pincegazdaság palackozója, ahol csopak, somló, badacsony, balatonfüred, sopron és mór híres borait töltik üvegbe. a szokásos negyedévi termés mellett husvétra csaknem 200.000 palack bort szállítanak innen az üzletekbe. a hagyományos fajták mellett most kerül először nagyobb mennyiségben piacra a dörgicsei rizling, a márkázott balatonfüredi zöldszilváni és a móri édes. mindhárom fajta a legigényesebb borkedvelőknek szerez majd örömet. a dörgicsei rizling dörgicse és a tagyon hegy új, nagyüzemi szőlőkertjeiben termett. savtartalma magasabb, mint a balatonparti rzilingeké és jellegzetes, keserümandula íz érezhető rajta./mti /

- 2 -

bb 5. új üzletházak, éttermek a kerületekben

hi/tm/s zs bs

1965. április 13.

tovább bővül a főváros üzlethálózata : négy üzletház most készül, hat helyen pedig az idén kezdik meg az építkezést. korszerű üzletházat létesítenek kőbányán a balkány utcában, rákoskeresztúron az akadémia-telepen, a xvi. kerületi imre utcában és a kispesti gutenbergtéren. az új településeken is újabb üzletek nyílnak. az üllői úti új városrészben vendéglátó kombinát és összevont étel-miszer-üzlet épül, zuglóban a kacsóh pongrác úti lakótelepen tejboltot, az újvidék téren étel-miszerboltot rendeznek be. pestlőrincen a lakatos utcai lakótelepen étel-miszerüzletet hoznak létre. ezenkívül a vi. kerületi bajza utca 1. szám alatt éttermet, eszpresszót, a xii. kerületi csörsz utcában fűszerboltot létesítenek, a ii. kerületi vörös hadsereg utja 1.szám alatt háztartási bolt nyílik.

szaporítják az idegenforgalom igényeinek megfelelő üzletek számát is.

római parton például önkiszolgáló étteremmel és két közért-pavilonnal, a budakeszi úti camping közelében négy pavilonnal bővül a hálózat, a hűvösvölgyi népkert mellett pedig önkiszolgáló étterem épül./mti /

--

bb 6. rózsakert szentendren

vid/ká/sk/s cz

1965. április 13.

szentendre, a festők városa, hamarosan újabb jelzöt kap, a rózsák városa lesz. az országban szeged és hódmezővásárhely után itt él a legtöbb rózsakertész : negyven család foglalkozik rendszeresen az illatos virág termesztésével, hajtásával és nemesítésével. a kertészek elhatározták, hogy szemmel láthatóan is bizonyítják rangjukat : az országut és a pannonia utca közötti nemrégén feltöltött területen rózsakertet telepítenek. a tervek szerint egy-egy kertész 20-30 rózsát ültet el, s a töveken feltüntetik a termesztő nevét. szentendre látogatói a nyáron már gyönyörködhetnek a sokszínű virágokban./mti /

--

- 3 -

bb 7. ,, nagytakarítás,, a keleti főcsatorna mentén

vid/ká/sk/s cz

1965. április 13.

befejezéshez közeledik a tavaszi ,, nagytakarítás,, a keleti főcsatorna mentén és a fűrtrendszerekben. május elejére ,, zöld utat,, biztosítanak a tiszta vízének. ez évben több mint 7 millió forintot költenek a karbantartására, felújítására, tisztítására a tiszántúli vízügyi igazgatóság területén. tiszavasvári határában a keleti főcsatorna ,, fő bejáratánál,, kijavították a zsilipeket, a szivattyukat és a vízáttemelőket. az öntözőcsatornák kiágazásánál mélyítették a medret, kiszedték a lerakódott iszapot, hogy elegendő vizet kapjanak a 15-20 kilométer hosszú csatornák is. minden esztendőben külön feladatot jelent a partvédelem. a keleti főcsatorna vízének lassu a mozgása, mégis 4 méteres vízoszlop koptatja, mossa a partot. nád és fűzesek telepítésével védik a töltéseket a rongálódástól./mti /

--

bb 8. művészeti ötvömmunkák a magyar nemzeti muzeum új szerzeményei között

ol/gk/s fm bs

1965. április 13.

új ötvömművekkel gazdagodott a magyar nemzeti muzeum újkori gyűjteménye. a közelmúltban került a muzeum birtokába egy kecses formájú ezüst kanna, amelyet a múlt század elején szentpéterei józsef, korának egyik legnevesebb ötvösmestere készített losoncon. a kanna talpát és testét festett és dombrított növény- és állatalakok díszítik. az új szerzemények között van egy fedeles ezüst tejmelegítő, girgl alajos pesti ötvös 1818-ból származó munkája. leveles, virágos díszítésével, plasztikusan kiemelkedő rózsacsokor fogójával egyik legszebb darabja az újkori magyar ötvömművészetnek. készítője alapította a híres girgl- dinasztia, amelynek tagjai között neves festők és építészek voltak./mti /

--

- 4 -

bb 9. a mecseki hóvirág száznapi rekordja

vid/ká/tr/s bs

1965. április 13.

a mecseki erdők szerény kis növénye - a hóvirág rekordot ,, állított,, fel a mostani tavaszon. kerekén 100 napja virít már, ami csaknem kétszerese a szokásos virágzási időszaknak. máskor is előfordult már, hogy január elején megjelent a hóvirág és az is gyakori eset, hogy április közepén még nyílik a hűvös hegylejtőkön. az azonban, hogy a két időpont között - vagyis száz napon át - megszakítás nélkül virágozzék, különös természeti jelenségnek számít. a botanikusok az időjárás szeszélyével magyarázzák ezt. a tél ugyanis szokatlanul enyhe volt a mecsek vidékén: sem erős fagy, sem tartós hótakaró nem alakult ki januárban és februárban, a tavasz pedig lényegesen hidegebb, mint más években. /mti /

--

bb 10. minden nap friss primőr- árut kapnak a budapesti zöldség- gyümölcs szaküzletek - bővült a primőr- lista: piacon a spárga

kz/ká/s cz

1965. április 13.

e héten mind mennyiségileg, mind pedig minőségileg tovább javult a főváros primőr- ellátása. a felhozatal fokozatos növekedése már e hét elejétől lehetővé teszi, hogy a másnaponkénti szállítások helyett a továbbiakban minden fővárosi zöldség- gyümölcs szaküzlet minden nap friss árut kapjon. a keddi piacon - az előző napokhoz mérten - árban nincs változás. újdonsága a tavalyihoz hasonló áron ,, bemutatkozó,, spárga. az első napon 100 mázsa került belőle forgalomba. a sóska szedését az eső hátráltatta; ebből csak 55 mázsát kaptak az üzletek, de parajból ugyanekkor már 230 mázsát osztott szét a nagyvásártelep. zöldhagymából 45.000 fejet hoztak forgalomba. kapható a keddi piacon zöldpaprika, újkaralábé és uborka is. a spárga bemutatkozásával a primőrök száma kilencre emelkedett./mti /

retekéből 22.000 csomót, zöldsalátából pedig 55.000

- 5 -

bb 11. magyar gyógyszerek külföldi kiállításokon

1 sz lk vm ki

1965. április 13.

a magyar gyógyszerexportáló vállalat, a medimpex ebben az évben 25 külföldi kiállításon vesz részt. gyógyszeriparunk legújabb készítményeit elviszi a különböző nemzetközi vásárookra, szakkiallításokra, orvoskongresszusokra és több önálló bemutatót is rendez.

a közelmúltban zajlott le hanoi-ban a vállalat nagyszabású gyógyszerkiállítása, amelyet a vietnami demokratikus köztársaság fővárosának egészségügyi dolgozói nagy érdeklődéssel tekintettek meg.

januárban megismerkedhettek a magyar gyógyszerekkel az afrikai orvosok acrában, a nyugat-afrikai sebészkongresszuson is. burmában szintén szakmai találkozón, orvoskongresszus kiállításán vett részt nagy sikerrel a medimpex. kiállították a magyar gyógyszerkutatók legújabb készítményeit. a kongresszus részvevőinek dr. bősör-ményi zoltán kandidátus tartott előadást a magyar gyógyszerekről és azok felhasználásáról.

moszkvában a magyar kereskedelmi kirendeltség mintaterméiben zajlott le a medimpex legutóbbi szovjetunióbeli kiállítása, ahol dr. gábor györgy professzor filmvetítéssel kísért előadásában ismertette a magyar gyógyszeripar ujdonságait. már készülnek a medimpex-nél a legközelebbi nagyszabású szovjet kiállításukra, amely bakuban lesz.

megkezdtek a zágrábban még e hónapban sorra kerülő egészségügyi szakkiallítás magyar bemutatójának előkészítését is. a medimpex azokat a magyar készítményeket mutatja be, amelyeket mint késztermékeket kiserelve szállít jugoszláviába és azokat, amelyeknek csak alapanyagait exportálja és magyar technológia szerint, közös megállapodás alapján ott gyártanak.

eljutnak a magyar gyógyszerek a világ egyik legnagyobb vegyipari kiállítására, párizsba is. ezen a vegyipari seregszemlén 1700 cég vesz részt s a magyar gyógyszeripart a medimpex képviseli, míg ugyanott a chemokomplex gyógyszergyári berendezéseket, a metrimpex pedig laboratóriumi műszereket mutat be.

a májusban sorra kerülő novi-sadi mezőgazdasági vásárra az állatgyógyászati szereket és a takarmánykiegészítőket küldi el a medimpex. bemutatja a vállalat a magyar gyógyszereket weimarban a májusban összeülő orvoskongresszuson és a varsóban nyíló önálló kiállításán is./mti/

8.30/a

- 6 -

bb 12. több mint husz kastélyt alakítottak át vas megyében a mai életet szolgáló intézménnyé

vid j vm fm

1965. április 13.

vas megyében az elmúlt években több mint husz volt ur-i kastélyban létesítettek a mai életet szolgáló intézményt. működik bennük többek között gyermeküdülő, egészségügyi intézmény, szociális otthon, művelődési ház stb. legutóbb nemescsón művelődési otthont, klubot, könyvtárat, olvasószobát hoztak létre egy kastélyban társadalmi munkával s állami támogatással. az épület falára emléktáblát helyeztek, amellyel a község szülötte, péterfy sándor, a jeles pedagógus, tanügyi író emlékének adóznak. most a büki szapáry-kastély hasznosításához látnak hozzá. a tervek szerint itt turistaszállót rendeznek be, mivel a község fürdője miatt nagy az idegenforgalom./mti/

bb 13. negyvenezer hold háztáji legelő szolnok megyében

vid ká sk vm

1965. április 13.

szolnok megye neves állattenyésztő községeinek határában a tanácsok kijelölték a háztáji legelőket. nagyiván, kunszentmárton, tiszaozs, jászfelsőszentgyörgy, jásztelek, jászapáti és több más falu körzetében mintegy 40.000 holdra terelhetik a háztáji állatokat. erre a területre 35.000 szarvasmarhát, 11.000 sertést és 50.000 juh-ot hajtanak ki. a jászágban, ahol az elmúlt esztendőben fellendült a libatenyésztés, a viziszárnyasok külön legelőket kapnak./mti/

bb 15. szélesvásznú vándormozi szabolcsban

vid j vm fm

1965. április 13.

szélesvásznú vándormozi üzemeltetését tervezi májustól kezdve a nyári hónapokban a szabolcs-szatmár megyei moziüzemi vállalat. az újszerű kezdeményezés célja: olyan helyekre is eljuttatni a szélesvásznú filmeket, - főként szabadtéri előadásokon, ahol állandó szélesvásznú mozi építésére egyelőre nincs lehetőség./mti/

8.35/a

- 7 -

mti

mti

bb. 17. földgázzal is fűtik a hajduszoboszlói hajtatóker-
szetet

vid/ká/sk/e cz

1965. április 13.

több mint 6 000 négyzetméter alapterületű hajtatóházat fűtöttek egy évtizeden át hőforrás vizével a hajduszoboszlói kossuth tsz-ben. évenként átlagosan egymillió forint bevételhez jutottak a primőrkeresztészek. egy évtized alatt azonban „elvékonyodtak”, a csövek, telerakódtak vízkövel, s a fürdők nagyobb vizigénye következtében nem mindig volt elegendő melegvíz. a keresztesek nem maradnak fűtőenergia nélkül: a város határában felszínre tört magas kalóriájú földgázt is hasznosítják. több mint 3 millió forintos beruházással két nagyteljesítményű kazánt szerelnek fel és megkezdték a gázvezeték lefektetését. a következő télen már a hőforrásvízzel és a földgázzal egyaránt fűteni tudják az üvegházakat. /mti/

bb. 18-. vevőszolgálat az ndk-tól vásárolt autók és mezőgazda-
sági gépek javítására

i sl/sk/e bs

1965. április 13.

az ndk új gazdasági módszereinek megfelelően a nemrég lét-
rejött ipari egyesülések ezentúl a külföldre szállított áruk
további sorsát is figyelemmel kísérik. most magyarországon is
létrehozták az első két vevőszolgálatot az ndk -gyártmányú gép-
kocsik, illetve traktorok és mezőgazdasági gépek karbantartásá-
nak, javításának segítésére. a két vevőszolgálat az esetleg is-
métlődő hibákra felhívja a gyártóüzem figyelmét, szakmai taná-
csokat ad a szervizeknek és az egyénileg érdeklődőknek.

magyarországon már jelentős mennyiségű ndk -gyártmányú gép-
kocsi és mezőgazdasági gép van forgalomban, s a behozatal tovább
folytatódik. az idén a többi között 2 500 trabant és 750 wart-
burg gépkocsi érkezik hazánkba, s vásárolunk az ndk-tól újabb
500 rs-0-9 típusú, úgynevezett eszközhordó gépet, amely 38féle
mezőgazdasági munkagép üzemeltetésére alkalmas. a vevőszolga-
lat gondoskodik arról, hogy a szervizek és a gépek tulajdonosai
jól megismerjék a berendezések működését, kezelésük helyes mód-
szereit.

hasonló vevőszolgálatot kívánja képviseltetni magát ha-
zánkban az ndk textilgépipara, később pedig az iroda- és adat-
feldolgozó gépipar és a zeiss művek is. /mti/

8.45/a

- 8 -

bb 14. elektronikus műtéti ellenőrző berendezés

i tz hné vm vg

1965. április 13.

négy fénypont fut egymás felett egy szekrény nagyságu műszer
erényjén, és amint eltűnik jobboldalt, rögtön megjelenik és ismét
utnak indul balfelől. e fénypontok utvonalaiból a szakember azt tudja
kiolvasni, hogyan bírja a műtét különleges megterheléseit a beteg
szervezet.

a készülék a műszeripari kutató intézet új konstrukciója. a
szakemberek ezzel a berendezéssel tulajdonképpen egyetlen egységes
rendszerbe fogták össze azokat a különböző észlelt műszereket,
amelyek a beteg vérkeringését, hőmérsékletét, pulzusát, légzése
ritmusát, gázcserejét, általában anyagcsere forgalmát, vérnyomását
stb. mérik. a műtős-sebész szabadon határozza meg, hogy ezek közül
a műtét közben mikor melyik négy életfunkció alakulása mond leg-
többet a beteg állapotáról és a megfelelő billentyű lenyomásával
mindig az éppen leglényegesebb mérési eredményeket „idézheti”, maga
elő a műszer erényjére. ezeknek az életfolyamatoknak a változásait
egyébként a műtét alatt a műszer automatikusan fel is jegyzi.

az egyes életfunkciókat figyelő berendezések közül némelyiket már
eddig is használták a gyógyászatban. a kutatóintézet szakembereinek
azonban ezeket is alkalmassá kellett tenniük a rendszerbe való be-
kapcsolódásra, a többi viszont nekik kellett kifejleszteniük is.

egyébként a mérések eredményeit az orvos tudomására hozó nagy-
méretű oscilloszkóp megfelelő csatlakozó műszerek rákapcsolásával -
az iparban is kitűnően felhasználható különböző folyamatok ellen-
őrzésére. /mti/

bb 23. az ország első mezőgazdasági szakkönyvtára tabon

vid ká tr vm

1965. április 13.

az országban egyedülálló kezdeményezést valósítottak meg a so-
mogy megyei tab községben: 3200 kötetes mezőgazdasági szakkönyvtárat
rendeztek be. a könyvtárban megtalálhatók az 1960-tól napjainkig
megjelent szakkönyvek, az agrártudományi egyetem, a mezőgazdasági,
erdészeti és kertészeti főiskolák, a felső és középfokú technikumok,
a szakmunkásképző iskolák tankönyvei, a tudományos értekezletek jegy-
zőkönyveinek különnyomatai, az anyagot mezőgazdasági lexikonok, en-
ciklopédiák és tanulmányok egészítik ki. /mti/

8.50/a

- 9 -

bb. 19. 250 éves egyházi kegytárgyak, ónedények, színes porcelánkancsók a babarci parókián

vid/j/e fm

1965. április 13.

a hazafias népfrent babarci honismereti szakkörének vezetője, fekete istván evangélikus lelkész levéltárakban és helytörténeti kutatómunkával felderítette, hogy babarcot 950 évvel ezelőtt - 1015-ben - istván király alapította. a babarci egyházközség több évszázados, kéziratos feljegyzései között érdekes utalásokat talált egy mária terézia korában lezajlott jobbagyfelkelésre vonatkozóan is. a tárgyi leletek között a maguk nemében igen értékesek az evangélikus egyházközség tulajdonát képező, kerekén 250 éves kegytárgyak, köztük egy ónkehely, urvacsona-osztó óntányér, díszes ónfedővel ellátott és színes figurákkal festett három porcelánkancsó.

a honismereti szakkör tagjai az írásos dokumentumokról 50 fényképet készítettek, ezeket, valamint a tárgyi dokumentumokat kiállításon is bemutatták. /mti/

...-

bb. 20. már sorozatban készül a „gondolkodó”, felvonó

i sl/sk/e vg

1965. április 13.

a hajtómű- és felvonógyárban megkezdték az ugynevezett gyűjtővezérléses felvonók sorozatgyártását. ezek a liftek szinte gondolkodnak, elektronikus szerkezetük segítségével „emlékezetükbe”, vesik a különböző emeleteken várakozó utasok hívásait és a hívás sorrendjétől függetlenül mindig a legközelebbi hívó-emeleten állnak meg. másik jótulajdonságuk a nagy gyorsaság, másodpercenként másfél méternyi utat tesznek meg, kétszer-háromszor annyit, mint a hagyományos liftek. nagy gyorsaságuk és hívásrögzitő-választó képességük miatt ezeket a lifteket elsősorban a 10 emeletnél magasabb, nagyforgalmu épületekben használhatják fel gazdaságosan.

a kísérleti példányt a ganz-mávg toronyépületében szerelték fel, egy újabb „gondolkodó”, liftet pedig most szerelnek az egyesült izzó ujj tizenkétemeletes épületében. hasonló felvonókat kap a budafoki kísérleti lakótelep két magas háza.

az első exporttételt kuba rendelte. tizenkettőt már elküldtek, a következő öt hónapban pedig további huszat szállítanak. a szovjetunióból nemrég érkezett az első rendelés, amelynek alapján magyar gyártmányu gyűjtővezérléses felvonót helyeznek üzembe leningrád egyik most épülő szállodájában. /mti/

...-

8.55/a

- 10 -

Mh

bb 16. kezelőszemélyzet nélküli transzformátor állomások

i sz f tr vm vg

1965. április 13.

kezelőszemélyzet nélküli transzformátor állomásokat tervez az erőmű- és hálózattervező vállalat.

az erőművekben fejlesztett és a nagyfeszültségű távvezetéseken továbbított villamosenergiát a transzformátor állomások adják át a fogyasztóknak. az erőterv évente 10-15 transzformátor állomást tervez. ennyi állomás meglehetősen sokba kerül, együttes beruházási értékük megközelíti a félmilliárd forintot. üzemben tartásuk is költséges, mert általában három műszakban, műszakonként több főnyi személyzettel működnek. az erőterv mérnökei a transzformátor-állomás tervezésben is felismerték az automatizálás műszaki és gazdasági jelentőségét, s kgt tanulmányutaik tapasztalatainak felhasználásával tavaly már hozzáfogtak automatizált transzformátor állomás tervezéséhez. az első ilyen állomást már építik is egerben. ez évtől kezdve minden nagyfeszültségű alállomás automatizálva készül. nyolc automatizált transzformátor állomás tervein dolgozik jelenleg az erőterv. ezeknek az alállomásoknak kezelőszemélyzete nem lesz, önműködően hárítják el a zavarokat, szabályozzák a fogyasztói feszültséget. az automatizált alállomás alkalmas arra, hogy üzemzavar esetén minden emberi beavatkozás nélkül azonnal átkapcsoljon a tartaléktranszformátorra. a tűz és a robbanás okozta üzemzavarokat, amelyeket az automatika nem szüntethet meg, az automata állomás jelzi a körzeti üzemirányító központban, ahonnan karbantartó személyzetet küldenek a baj elhárítására.

a számítások szerint egy-egy automatizált transzformátor állomással hétszáz ezer-egymillió forint beruházási költséget takarítanak meg, ezenkívül állomásonként átlagosan öt főnyi személyzetet. a következő évekre tervezett alállomások számát figyelembe véve 40-50 millió forintba tehető a megtakarítás. további megtakarítást jelent, hogy a kezelőszemélyzet nélküli alállomásokon a beruházás építészeti része kisebb, mert az üzemépület méreteit csökkenteni lehet, a kezelőszemélyzet lakóépületeit pedig fel sem kell építeni. az erőterv mérnökei ma már azon dolgoznak, hogy az automatizált alállomások országos hálózatának kifejlesztésével megteremtsék az energiarendszer körzeti irányítását, amikor egész energia-ellátási körzeteket vonnak össze egy-egy központi fekvésű, nagyobb csomóponti transzformátor állomásba. /mti/

...-

9.27/a

- 11 -

Mh

bb. 21. jubilálnak a nagykunsági szik meghódítói

vid/ká/sk/e cz

1965. április 13.

alapításának 10. évfordulóját ünnepli karcagon a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet. a több mint 100 000 hold kunsági és környékbeli szik termővé tételére hivatott intézet szakemberei egy évtized alatt jelentős tudományos sikereket értek el. három buzafajtát nemesítettek ki, amelyek a szikes, sós talajokon, a mostoha csapadékviszonyok ellenére is magas átlagterméssel fizetnek. az argentin klein és a székács 1242-es fajta keresztezéséből nemesített karcagi 522-es buzának kiváló a télállósága, korán érik és magas a sikértartalma. az elmúlt években holdankénti átlagtermése a szikes talajon is 15 és 19 mázsa között ingadozott. az intézet gazdaságában, valamint a tsz-ek és állami gazdaságok kísérleti parcelláin lucernából, szegletes lednekből, fűfélékből is új, bőtermő fajtákat nemesítettek ki. az intézet öntözési osztálya külön „prognóztist”, dolgozott ki a különböző kulturnövények öntözésére. a takarmánytermelés fokozása, az altalaj-lazítás módszerének elterjesztése érdekében tudományos kísérletek sorozatát végezték. az intézet szoros kapcsolatban áll a mezőgazdasági nagyüzemekkel. a közelmúltban termelésfejlesztési osztályt hoztak létre, amelynek feladata, hogy szervezze, irányítsa a tudományos módszerek gyakorlati elterjesztését. /mti/

---

bb 22. művészi kerámiát készít a kiskunság egyetlen fazekasmestere

vid/j/e fm

1965. április 13.

kisebb-nagyobb megszakításokkal gyermekora óta forgatja a korongot kiskunhalason koncz józsef, a kiskunság egyetlen fazekasmestere. a 65 éves fazekas az idők során fokozatosan tért át a kerámia készítésére. először megelégedett a hires nádudvari és mohácsi mesterek munkáinak pontos lemásolásával, majd saját házi műhelyében kikísérletezte a rendkívül nagy ügyességet igénylő, ugynevezett füstös égetésű kerámia előállítását. kemencéjéből egyebek között antik-, ó-német, pannónia és magyaros stílusú kerámiák kerülnek ki. legújabban pedig fekete színű, karcsu ívelésű sima virágvázákat, valamint szobrokat készít. legutóbb a kiskunhalason levő kuruc-szobor kicsinyített mását formázta meg és égette ki. /mti/

9.34/a

- 12 -

bb. 24. szabadtéri muzeum szombathelyen

vid/j/e fm

1965. április 13.

a vas megyei tanács elhatározta, hogy szombathelyen szabadtéri muzeumot létesít. a muzeum helyéül a rigó-völgyet jelölték ki. ez a terület természetrajzilag is alkalmas a megye különböző területeiről behozott épületek felállítására. a muzeumban a századforduló idején épített műemlékeket helyezik el. vas megye összes járásából, tájegységeiről a régi építészet szempontjából jelentős objektumok - házak, pajták, pincék, méhesek, kutak, haranglábak, temetői kopjafák, kovács- és fazekasműhelyek - kapnak helyet a szabadtéri muzeumban. /mti/

---

bb. 25. új módszerrel megsokszorozzák a lapos bányakötelek gyártását miskolcon

vid/lk/e ki

1965. április 13.

az aknamélyítésnél, a függőkábnál használatos lapos bányaköteleket jelenleg még hosszadalmasan nehéz fizikai munkával készítik. a pászmákat kézzel varrják, illesztik össze. így egy nyolcórás műszakon két dolgozó 18-20 méter kötelet készíthet.

a miskolci december 4. drótművek két műszaki dolgozója, veinehmer józsef és kaderják gyula új, célravezetőbb eljárást dolgozott ki a munka könnyítésére, gyorsítására. eszerint varrás helyett kötőelemeket használnak, s azokat géppel helyezhetik, tűzhetik be a kötélszálba. ilyen módon műszakonként mintegy tízszeresére növekszik a lapos bányakötél-gyártás. az első kísérletileg elkészült, ugynevezett tűzött köteleket a nógrádi szorospatoki függőkábnál építésénél, valamint mátra-szentimrén sikerrel kipróbálták. bebizonyosodott, hogy az új módszerrel készült kötélszál mind tartósság, mind minőség szempontjából jobb, mint a hagyományos gyártmány.

az új eljárás alkalmazására az újítók tervei alapján megfelelő berendezést készítenek és az új módszerrel megkezdik a lapos bányakötelek üzemszerű gyártását. /mti/

9.40/a

- 13 -

bb. 26. „megfoltozzák,, a mecseket - felujítják a termőta-
lajt a lekopott hegylejtőkön

vid/ká/tr/e cz

1965. április 13.

a mecseki hegyháton tíz éves komplex vízrendezési és ta-
lajvédelmi programot valósítanak meg. ennek során félmilli-
árd forintos költséggel felujítják a baranya-csatorna menti
vízfolyásokat és gátat vetnek az eróziós pusztításnak a mere-
dek hegylejtőkön. az ország öt, vízrendezési és talajvédelmi
szempontból kiemelt vidéke közül nagyságrendben ez a második.
a talajvédelmi program legérdekesebb munkája most van soron:
„megfoltozzák,, a mecseki hegylejtőket. a szél és az eső
ugyanis a legtöbb helyen teljesen lemosta a termőtalajt a me-
redék szántóföldekről. a vizgazdálkodási és talajvédelmi tár-
sulatba tömörült szövetkezetek holdanként 300 mázsa lápi föl-
det, 80 mázsa szerves trágyát és öt mázsa műtrágyát dolgoznak
be a talajba. a nehéz munkát teljes egészében gépekkel végzik.
a talajjavítás eredményeként - a tapasztalatok szerint - hol-
danként két-három mázsa hozamnövekedés várható gabonából,
három-hat mázsa kukoricából és tíz-husz mázsa lucernából.
az elmúlt hónapokban 500 holdnyi lejtős területen újították
fel a lekopott talajt, s az év végéig további másfélszer hold-
dat „foltoznak be,, a mecseken. /mti/

...-

bb. 28. új építkezések szentesen

vid/lk/e ki

1965. április 13.

szentesen újabb építkezések kezdődtek. a baromfifeldolgo-
zóban csaknem ötvenmillió forint értékű beruházást fejeznek be
az idén, gyors ütemben épülnek a hálózatok, a szociális épü-
letek. a kontaktgyár szentesi telepén is milliós értékű szo-
ciális beruházáson dolgoznak.

a városban a nagyobb szabású lakásépítkezés lényegében
most kezdődik. eddig átlagban 30-40 lakás épült évente, most
182 lakásos új lakónegyed építkezéséhez fogtak hozzá.

az ipari üzemek szakember-ellátására az ipari szakközép-
iskolán kívül új közgazdasági technikum épül. ennek alapozá-
sát már megkezdték. a szentesi építkezésekhez tartozik a 75
személyes új óvoda létrehozása is. folytatják a nagyszabású
közművesítést, a zárt csatornahálózat egy része már elkészült,
s rövidesen megkezdik az 1500 köbméteres vasbeton víztorony
építését. /mti/

...-

9.45/a

- 14 -

bb. 27. dán, mexikói és amerikai nevelők látogatnak magyaror-
szágra

i vt/tr/e zs

1965. április 13.

a pedagógusok szakszervezete 26 külföldi ország társzer-
vezetével tart rendszeres kapcsolatot.

az együttműködést segítik a cseretanulmányutak, amelyekre
eddig a szovjet, a lengyel és az ndk-beli pedagógusokkal került
sor. nagy az érdeklődés a magyar oktatásügy iránt más külföldi
államokban is. ezt bizonyítja, hogy eddig öt alkalommal jártak
hazánkban pedagógus csoportok mexikóból, háromszor angliából,
kétszer franciaországból, s ellátogatott magyarországra egy
nagylétszámú dán, valamint két amerikai csoport is. ebben az
esztendőben a nevelők újabb csoportjainak érkezését várja a pe-
dagógusok szakszervezete, egyebek közt dániából, mexikóból és
az egyesült államokból. /mti/ VA bolgár,

...-

bb. 29. spárgatermesztési kísérletek heves megyében

vid/ká/tr/e cz

1965. április 13.

heves megyében eddig nem termesztettek spárgát, holott a
szakemberek véleménye szerint a talajadottságok kiválóan alkal-
masak erre. a spárga külföldön rendkívül keresett cikk és szin-
te korlátlan mennyiségben értékesíthető. a verpeléti dózsa ter-
melőszövetkezet most a megyében elsőként hozzáfogott ötven hold
spárga telepítéséhez. /mti/

...-

bb. 32. nemzetközi növényvédelmi kísérletek kezdődtek szabolcs-
ban

vid/ká/sk/e cz

1965. április 13.

a kgst növényvédelmi munkacsoportja a kállósemjéni növény-
védelmi gépállomást bízta meg a legújabb permetezőszerek, gomba-
és rovarölő anyagok hatásfokának vizsgálatával. a növényvédő
gépállomás csehszlovák, bolgár, román, szovjet, lengyel, ndk és
magyar gyártmányú növényvédelmi anyagokkal kísérletezik. a tu-
dományos kutatók és gyakorlati szakemberek észrevételeiket az
alkalmazott módszerekről és a szerek használati módjáról megvi-
tátás végett előterjesztik a kgst államok növényvédelmi bizott-
ságának. /mti/

...-

9.47/a

- 15 -

bb 30. a debreceni közegészségtani intézet a szocialista egészségügy
szolgálatában

vid j vm fm

1965. április 13.

a debreceni orvostudományi egyetem közegészségtani intézete a
felszabadulástól napjainkig, két évtized alatt jelentős munkát vég-
zett a szocialista egészségügy fejlesztése érdekében. az intézet
munkatársai kutatásaik eredményét többek között 136 dolgozatban
összegezték.

az intézet dr. jeny endre, kossuth-díjas professzor irányításá-
val sokrétűen foglalkozott a mezőgazdasági dolgozók egészségügyének
vizsgálatával. tanulmányozták a falusi lakosság egészségügyi ellá-
tását, feldolgozták a mezőgazdasági munkákból eredő balesetek 10
évi adatait, a falusi vízellátás helyzetét. a tisztántúli öntözéses
területeken is végeztek megfigyeléseket. foglalkozott az intézet a
házi szennyvizek mezőgazdasági hasznosításának kérdésével is. viz-
gálták debrecen és nyíregyháza levegőjének por- és koromtartalmát.
különböző megfigyelések alapján véleményeket adtak alföldi városok
- így elsősorban debrecen - új ipari övezeteinek kialakításához. az
intézet javaslatokat tett a porképződés csökkentésére a városok
és falvak területén, különösen kiemelték az országutakhoz kapcsoló-
dó bekötőutak rendezésének a jelentőségét. a porártalmak tanulmányo-
zására az ipari üzemek közül a debreceni dohánygyárban is folytattak
vizsgálatokat. érdekes megfigyeléseik közé tartozott 24 debreceni
lakásnak és 9 munkásszállásnak, valamint három kisipari munkahelyiség-
nek levegővizsgálata az egyes évszakokban. hasonló mikroklímatiség-
vizsgálatokat folytattak falusi lakásokban is. a lakások és munka-
helyek levegőjét szennyező anyagok vizsgálatának kimutatására mikro-
biológiai módszert dolgoztak ki, s erről szóló tudományos dolgozatu-
kat moszkvában is megjelentették. vizsgálták debrecen, hajduszentmihály
és nyíregyháza fürdőegészségügyét, továbbá 40 sportpálya környezet-
egészségügyét./mti/

bb 31. egymillió vendég fogadására készülnek fel a szolnok megyei
gyógyfürdők

vid lk vm ki

1965. április 13.

a gyógyvizekben gazdag szolnok megyében megkezdődött a felkészü-
lés a strand-idényre. csinosítják a kabinsorokat, a virágok ezreivel
ültetik be a strandfürdők környékét.

/folyt.köv./

9.55/a

- 16 -

/bb 31. egymillió.....1.folyt./vm

a megye tizenöt gyógyfürdője a nyári szezonra egymillió vendég
fogadására készül fel. szolnokon - a tervek szerint - átadják ren-
deltetésének a tiszaligeti új strandfürdőt. cserkeszőlőre, ahol
az alföld egyik leghíresebb forrásvíze található, csaknem 100.000
vendéget várnak. a strandfürdőt mindenütt korszerű felszereléssel,
fekvőágyakkal, napozókkal, kölcsönzőkkel látják el. törökszentmiklő-
son megnyitják az árnyaserdő közepén fekvő, mintegy három hold kiter-
jedésű csónakázó tavat./mti/

bb 33. az idén már 2800 sátrat készítettek exportra tabon

vid lk vm ki

1965. április 13.

a somogy megyei tanács textilipari vállalatának tabi zsák- és
ponyvázemében évente több ezer autó- és vagonponyvát, gépkocsi-
takarót, campingsátrat készítenek. legújabb sátruk a teraszos, há-
rom személyes sátrén, kék és sárga színben készül. a sátor bejárata
zippzárral nyitható és csukható. az idén már 2800 különböző típusú
és nagyságú campingsátrat készítettek exportra./mti/

bb 35. új iskola, óvoda, rendelőintézet jánoshalmán

vid j vm fm

1965. április 13.

évek óta szorgos, tervszerű községfejlesztési munkát végeznek
jánoshalmán. kevés olyan falu van, amely annyi új létesítménnyel
dicsekedhetne, mint ez a 13.000 lakosú bács megyei község.

a község utcáiban 21 kilométer hosszú vízvezetékét fektették le
eddig, s most - községfejlesztési alapból - 470.000 forintos költ-
séggel további négy kilométerrel bővítik a vízvezeték hálózatot.
csaknem félmillió forintot költenek a község belterületi útjainak
felújítására, portalanítására.

elkészült a száz férőhelyes új óvoda, s szeptemberre befejezik
a 7 tantermes általános iskola építését is, amelyben két helyiséget
politechnikai műhelynek rendeznek be. tovább javul a község lakóinak
egészségügyi ellátása. központosítják a körzeti orvosi rendelőt:
háromnegyedmillió forintos költséggel kis rendelőintézetet építenek
fel az év végére. ebben öt szakrendelést tartanak majd./mti/

10.05/a

- 17 -

bb. 34. új-zélandi gyógynövény - több hatóanyaggal

i 1e/ká/e cz

1965. április 13.

a gyógynövénykutató intézet meghonosította és „megjavította”, a hormonkészítmények egyik legfontosabb alapanyagát adó növényt, a tengerentúli eredetű solanum avicularét. a gyógyszeripar néhány évvel ezelőtt még teljes egészében külföldről szerezte be az ilyen jellegű hormon-alapanyagokat, most pedig már a szükséglet nagyrészt hazai termés fedezi.

a solanum távoli kontinensek vadon termő növénye, mégis a mi klímánk mellett - igaz, hogy kultúrában, gondos agrotechnikával - jobb minőségűnek bizonyult. a közelmúltban a gyógynövénykutató intézet mintát küldött a hazai termésű magból a növény szülőhazájába, új-zélandba, ahol megállapították, hogy a „magyar” solanum több hatóanyagot tartalmaz, mint az ottani. ez a többlet még csak a „véletlennek” köszönhető, azóta azonban a kutatóknak sikerült tudatosan, besugárzás útján is növelni a hatóanyag mennyiségét. a sugárkezelés eredményeként a solanum avicularéból most 40 százalékkal több hormon-alapanyagot nyernek, mint eddig. /mti/

...-

bb. 37. több mint ezer kiránduló foglalt már sátrat a május 1-én megnyíló hollóstatói campingben

vid/lk/e ki

1965. április 13.

borsod megyében az idén fokozott gondot fordítanak arra, hogy a bükk és a zempléni hegyek vadregényes tájait felkereső turisták kényelmes szálláshoz jussanak. a hollóstatói campingben - amely a bükk egyik legszebb részén, közvetlen az eger felé vezető országút mellett épült fel - már hozzáfogtak a tavaszi nagytakarításhoz, hogy május 1-re, az első vendégek fogadására minden készen álljon. már eddig az ország minden részéből mintegy 1200-an foglaltak két-három napra szállást a hollóstatói táborban. az idén a megyében még két - egyenként 500 személyes nemzetközi autós-camping nyílik. az egyiket tokaj községben, a tiszaparti fűzesekben, a másikat pedig miskolc-tapolca ligetes tisztásán építik fel. /mti/

...-

10.10/a

- 18 -

bb. 36. felépült a fejér megyei termelészövetkezetek első üdülője

vid/ká/sk/e cz

1965. április 13.

a mezőszilasi mezőföld termelészövetkezet balatonvilágoson 300 000 forintos költséggel korszerű, 15 szobás üdülőt építtetett. a nyaralóban - amely a fejér megyei tsz-ek első üdülője - május 10-től kéthetes turnusokban egyszerre 50 termelészövetkezeti tag pihenhet. /mti/

...-

bb. 38. üzemanyagfogyasztás-mérő készüléket szerkesztett egy kaposvári ujtó

vid/lk/e ki

1965. április 13.

a kaposvári autóközlekedési vállalat műhelyvezetője, Löwy János többszörös ujtó igen ötletes üzemanyagfogyasztás-mérő készüléket szerkesztett. az elektromos és mechanikus működésű készülék alkalmas gépkocsik benzin- és gázolajfogyasztásának pontos megállapítására. /mti/

...-

bb. 39. kilencféle hibridkukorica több mint kétmillió holdra - a hűvösebb éghajlatú vidékek is megkapták az igényelt választékot

i cs/sk/e ká

1965. április 13.

mire elérkezett a kukoricavetés kezdete, az egész országban ott a vetőmag a felhasználó-gazdaságok raktárában. az állami gazdasági hibrid-üzemek az utóbbi hetekben 2300 vagon hibrid-kukoricavetőmagot szállítottak ki a termelészövetkezetekbe, további 400 vagonnal az állami gazdaságokba, 1500 vagonnyi vetőmagot pedig exportra adtak. a szállítások csaknem mindegyike befejeződtek, csupán néhány kisebb tételt indítanak még a napokban azokba a termelőüzemekbe, ahonnan pótrendelés érkezett.

az állami gazdaságok főigazgatóságán adott tájékoztatás szerint a megtermelt hibrid-vetőmag gyakorlatilag már az ország 2,300 000 holdas teljes kukoricavetés-területére elegendő. az üzemi területeket mindenütt a legjobban bevált hibridekkel vetik be, a háztáji gazdaságokban és a szórványos egyéni parcellákon azonban itt-ott ragaszkodnak még a hagyományos fajtákhoz. ezek közül főleg az aranyözön, a szegedi sárga és néhány rövid-tenyészidejű tájfajta „tartja magát,.. /folyt.köv./

10.15/a

- 19 -

bb. 39 . /kilenc féle hibrid...folyt./e

a hazai felhasználásra kiadott 2700 vagon hibridkukorica-
vetőmag zöme - 45 százalék - a hosszú tenyészidejű, de kiváló
termésképeségű mv-1-esből kerül ki, a közepes érésű mv-48-as
körülbelül 20 százalékot, a közép korai mv-5-ös és a korai érésű
mv-40-es pedig együttesen 25 százalékot képvisel. a maradék
10 százalék néhány rövid-tenyészidejű, vagy most bemutatásra
kerülő új hibrid között oszlik meg. az utóbbiak közül különösen
a közép korai érésű mv-59-es érdemel figyelmet szilárd szára,
jó termésképesége, s főleg a rostos üszöggel szembeni ellenál-
lása miatt. a hűvösebb éghajlatu nyugati és északi peremvidékek,
illetve a magasabban fekvő fajok különleges igényeit is teljes
egészében ki tudták elégíteni az idén: minden gazdaság az
igénylésben megjelölt hibrid-választékot kapta.

a hibrid-üzemek elegendő mennyiségű vetőmagot tartalékol-
tak másodvetésre, illetve az esetleg elemi kárt szenvedő gazda-
ságok igényeinek kielégítésére. főleg a korai érésű mv-40-es-
ből és a közép korai, üszögrezisztens mv-59-esből kaphatnak még
pótlólag a rászoruló termelőüzemek. /mti/

...

bb 40. elutazott az szmbt küldöttsége

lk vm cz

1965. április 13.

kedden délelőtt elutazott hazánkból a szovjet-magyar baráti
társaság négytagú küldöttsége, mely v.m.sztriganovnak, az oszszszk
művelődésügyi minisztere első helyettesének, az szmbt első elnök-
helyettesének vezetésével részt vett a hazánk felszabadulásának
20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken. a küldöttséget
a ferihegyi repülőtéren kristóf istván, az mszbt főtitkára, és a
külügyminisztérium képviselői bucsúztatták. jelen volt v.a.guszev, a
budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa. /mti/

...

10.30/a

- 20 -

bb 41. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

gk vm ki

1965. április 13.

hogy a széchenyi gyógyfürdő április 15-én, csütörtökön áramszünet
miatt reggel fél 7 helyett délután 3 órától üzemel. a strandfürdő
egész nap nyitva lesz. /mti/

...

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 23. sz. hír címe helyesen:

az ország első falusi mezőgazdasági szakkönyvtára tabon

...

bb 42. országos történész vándorgyűlés a fővárosban - kihirdették a
„felszabadulási pályázat,, eredményét

t tf sk vm fm

1965. április 13.

kétnapos országos történész vándorgyűlés kezdődött kedden
budapesten. az esemény színhelye a kossuth klub, rendezői a magyar
történelmi társulat, a művelődésügyi minisztérium közoktatási fő-
osztálya, az országos pedagógiai intézet és a tudományos ismeretter-
jesztő társulat. a keddi rendezvény többszáz részvevőjének s.vince
edit, a párttörténeti intézet tudományos főmunkatársa tartott elő-
adást „ a magyar munkásmozgalom kutatásának újabb eredményeiről,,
majd vass henrik, az mszmp központi bizottsága párttörténeti inté-
zetének igazgatója kihirdette a magyar történelmi társulat, a párt-
történeti intézet és az mta történettudományi intézete által a 20.
évforduló tiszteletére kiírt „felszabadulási pályázat,, eredményét.

összesen 52 tanulmány és visszaemlékezés érkezett be - több mint
a korábbi jubileumi pályázatokra. harmincnégy tanulmányt és nyolc
visszaemlékezést lektoráltak, a többi pályamű nem felelt meg a
követelményeknek. az értékelte munkák nagy része az 1945-ös földosz-
tással és a termelőségmozgalmi mozgalom kialakulásával, megerősödé-
sével foglalkozik, leginkább helytörténeti - megyei, városi vagy
községi - vonatkozásban. a bíráló bizottság véleménye szerint kevés
volt az elméleti kérdéseket taglaló pályamű; a jövőben különösen népi
demokráciánk 1957 utáni időszakáról várnak értekezéseket hasonló tör-
ténelmi pályázatokra. örvendetes viszont, hogy első ízben olyan pályá-
munkát is beküldtek, amelyet egy község általános iskolai honismeret-
ti szakköre állított össze. a dolgozatok tulnyomó többsége önálló -
levéltári anyagokra is kiterjedő - kutatás alapján készült. a bíráló
bizottság az értékelésnél elsősorban a kutatás alaposságát, a téma
feldolgozásának igényességét és ujszerűségét vette figyelembe, ugyan-
akkor nem tévesztette szem elől azt sem, hogy más-más lehetőségek
vannak egy dolgozat megírására a fővárosban és vidéken, tudományos
intézetben vagy azon kívül.

/folyt.köv.-

12.15/a

- 21 -

/bb 42. országos...1.folyt./vm

a 6000 forintos első díjat „a szocializmus építése heves megyében 1945-1962.” című dolgozatával nagy józsef, az egri pedagógiai főiskola történelem tanszékének munkatársa nyerte.

a második díjat nem adták ki.

egyenként 2000 forinttal járó harmadik díjjal öt pályaművet jutalmaztak: dr. pozsonyi tivadar, az állatorvostudományi egyetem marxizmus-leninizmus tanszékének tanszékvezető docense „a községi földigénylő bizottságok az 1945. évi földreform népi szervei”, dr. honfent rezső - sereg józsef, a gyöngyösi vak bottyán gimnázium történelem tanára, illetve igazgatója „gyöngyös város története a felszabadulás után”, kiss géza, a pécsi pedagógiai főiskola történelem tanára „a szocializmust építő kisújszállás”, dr. molnár istván, a pécsi egyetemi könyvtár munkatársa „pécs és baranya megye kulturális fejlődése 1944-1964.” című munkáját, valamint a kállósemjéni kulturothron általános iskolai honismereti szakkörének - dr. erdész sándorné tanítónő vezetésével összeállított - „kállósemjén története a felszabadulástól napjainkig.” című kollektív dolgozatát.

a díjnyertes műveket kiadásra javasolják. a bíráló bizottság és a párttörténeti intézet több tanulmányt, illetve visszaemlékezést - ugyancsak kiadásra javasolva - dicséretben részesített és ajándékkal jutalmazott.

a történész vándorgyűlés résztvevői délután látogatást tettek a legújabbkori történeti muzeumban./mti/

bb 46. a kirándulók és az üdülők a pályaépítési munkák idején is zavartalanul utazhatnak sopronba

vid lk vm ki

1965. április 13.

a győr-sopron-ebenfurti vasutvonal felújításán az építők jelenleg a győr és ikrény közötti szakaszon dolgoznak. a pályaépítés miatt szükségessé vált a személyszállító vasuti forgalom korlátozása. az átépítési munkák idején a győrből 9 óra 09 perckor és 10 óra 50 perckor induló gyors, illetve személyvonat utasait eneséig autóbuszok szállítják. tekintettel azonban a sopronba kirándulókra és a városban üdülőkre, a vasárnapi és hétfői napokon, továbbá április 15-től minden második csütörtökn, amikor az üdülőkből váltás van, e két vonat menetrendszerűen közlekedik, s így az utasoknak nem kell győrről autóbuszra átszállni./mti/

12.30/a

- 22 -

obb. 45. robbanóanyagot találtak a budai várpalota távfűtő hőközpontjának építői

1 sb/lk/e vg

1965. április 13.

a dózsa györgy tér árok utcai oldalánál, a tabáni kertben megkezdték a budai várpalota távfűtő hőközpontjának földmunkáit a mélyépítő vállalat dolgozói. kellemetlen meglepetés lassította azonban a munkát, a második világháborúból visszamaradt nagy aknavető-állásra bukkantak. ezen a környéken sok aknavető lövedék, lőporos zacskó került elő és egy fel nem robbant bombát is találtak. az 1. kerület néhány régi lakójának emlékezete szerint az építés helyén a háború idején lőszerraktár volt. felrobbantották ugyan a raktárt, de lehetséges, hogy a most megtalált lőszeren kívül még más robbanóanyag is épségben maradt. ezért rendkívüli biztonsági szabályokat léptettek életbe, s lezárták a veszélyes utszakaszt. az erzsébet-híd felé tartó gépjárműveknek így az árok utca helyett átmenetileg az attila uton kell közlekedni. a villamos nem áll meg a dózsa györgy térenél. az árok utca gyalogosforgalmát is lezárták, a kőműves és az orvos lépcső közötti szakaszon.

az építők most tűzszerészek vezetésével, óvatosan folytatják a munkát. mintegy tízezer köbméter földet kell kiemelni az építési területből, hogy majdnem öt méter mély munkagödörben kezdhesék meg a hőközpont betonépületének alapozását. a különleges biztonsági intézkedések miatt viszont a kotrógép egymagában nem dolgozhat. a talajt ugyanis előbb tűzszerészek vizsgálják át elektromágneses aknakutató műszerrel, de 20 centiméternél vastagabb földréteget az ellenőrzés után sem szabad kiemelni. ezért most földgyaluuval hántják le az átvizsgált talajréteget és csak az egy kupacha gyűjtött „tiszt”, földet távolíthatja el a kotrógép. előreláthatóan június közepére fejezik be a földmunkákat, s ekkor sor kerülhet a forgalmi korlátozások megszüntetésére is. a hőközpont 15x40 méteres alapterületű betonépülete a jövő év tavaszára épül fel, a gépszereleők pedig 1966 második felében adják át ezt a fontos távfűtési állomást./mti/

12.34/a

- 23 -

bb. 43. elutazott budapestről a svéd kereskedelmi miniszter

lk/e sz vg

1965. április 13.

gunnar lange, a svéd királyság kereskedelem és iparügyi minisztere és kísérete kedden reggel elutazott budapestről. bucsuztatásukra a keleti-pályaudvaron megjelent bíró józsef külkereskedelmi miniszter és bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes. ott volt a bucsuztatáson karl torsten brandel, a svéd királyság magyarországi nagykövete is. /mti/

---

bb 44. husvétii képeslap és töltőtoll vásár

t kf vm vg

1965. április 13.

a fővárosi papír és írószerszám kiskereskedelmi vállalat kedden délelőtt kossuth lajos utca 2. szám alatti üzletében nyitotta meg a hagyományos husvétii képeslap és töltőtoll vásárt.

husvétra 11 és félmillió képeslapot hozott forgalomba a kereskedelem, s most közvetlenül az ünnepek előtt még teljes a választék. a 40 fillérestől a 2 forintosig mintegy 100 féle husvétii üdvözlőlap kapható. a képeslevelezőlapokon kívül csaknem 200 féle colorvox lapot, köztük 5 husvétii jellegűt is forgalomba hoznak.

a töltőtoll vásáron a hazai gyártmányokon kívül a legkedveltebb külföldi tollak, a nyugatnémet mont-blanc és a melbi, a kínai parker stb. gazdagítják a választékot. /mti/

- 24 -

bb. 47. időjárásjelentés

tr/e

1965. április 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. április 13-án, kedden délben:

hűvös idő

az atlanti-óceán felől lassu útemben előnyomuló léghullámok átfutó esőket okozva ma hajnalra osló, berlin, zürich vonaláig értek el. a kárpát-medence keleti felén húzódó vesztelő front mentén mintegy 200-400 kilométer széles sávban továbbra is borult, csapadékos az időjárás. a front az elmúlt 24 óra folyamán lényegesen vesztett erősségéből.

hazánkban tegnap borult idő volt. csaknem országszerte esett az eső, azonban ma reggel 7 óráig általában csak 2-5, dobogókön 12, vácon 11 milliméter csapadék hullott. a mátrában az éjszaka folyamán az esőzés havazásba ment át, a csucokat ma reggel 1-2 centiméter vastag hóréteg borította. a hőmérséklet tegnap 7-11 fokig emelkedett, ma hajnalra 2-7 fokig süllyedt. ma délelőtt hazánk északkeleti részében borult, esős idő volt, délnyugaton-nyugaton felszakadozott a felhőzet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 7,8 fok volt, 2,9 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: hűvös idő. nyugaton változó mennyiségű, keleten legfeljebb időnkint felszakadozó felhőzet. sokfelé eső. helyenként megélénkülő északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 8-12 fok között.

a duna vízállása budapestnél 513 centiméter. /mti/

13.45/a

- 25 -

bb. 48. vas megye termelészövetkezetei befejezték a tavaszi kalászosok vetését

vid/ká/tr/e hk

1965. április 13.

a vas megyei termelészövetkezeti gazdaságok befejezték a tavaszi kalászosok vetését. kielégítően halad a cukorrépa, a kukorica vetése, s a burgonya ültetése is. a vasvári járásban már végeztek a cukorrépa vetésével. tennivaló azonban még bőven van. a tsz-ekben több mint 45 000 holdon kell megszerezni a kalászosokat, s ezzel a munkával megkéstek. /mti/

bb 49. hazautazott a szovjet nőküldöttség

t fe sk vm zs

1965. április 13.

a szovjet nőküldöttség, amely o.p. kolcsinának, a moszkvai területi pártbizottság titkárának, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága póttagjának vezetésével részt vett hazánk felszabadulási ünnepein, kedden elutazott hazánkból. a ferihegyi repülőtéren a vendégeket a magyar nők országos tanácsának több vezetője bucsuztatta.

a szovjet nőküldöttség tagjai magyarországi tartózkodásuk alatt megismerkedtek budapest nevezetességeivel és látogatást tettek több vidéki városban is. találkoztak a magyar nőmozgalom képviselőivel, valamint a fővárosi tanács több vezető munkatársával és más közéleti személyiségekkel. felkerestek iskolákat, bölcsődéket és látogatást tettek néhány üzemben és termelészövetkezetben. /mti/

bb 50. tessék választani - rádió és televízió káva kiállítás nyílt

1 kf vm vg

1965. április 13.

a ravill lenin körüli bemutatótermében kedden kiállítást nyitott a székesfehérvári villamosági, -televízió- és rádiókészülékek gyára. a kiállításon 8 féle rádió és 3 féle televízió kávját mutatják be több változatban. az üzem és a nagykereskedelem a kiállításon felkéri a közönséget: tessék választani. a közvélemény kutatáson arra szeretnének választ kapni, hogy melyik formája, milyen színű és fényezésű rádió és televízió készülékek tetszenek legjobban.

a második félévtől, illetve a jövő évben a székesfehérvári üzem már a kiállításon legtöbb szavazatot kapott kávakba építi be a rádió és a televízió készülékeket. /mti/

14.25/a

- 26 -

bb 51. idei csirke husvétra

vid lk vm ki

1965. április 13.

a baromfiipari vállalat törökszentmiklósi telepén megkezdtek az idej csirkék feldolgozását és az első szállítmányokat már utba indították. törökszentmiklósról az ünnepekre négy vagon friss vágottbaromfit küldenek a fővárosba. ezenkívül budapestre és szolnokra élőcsirkét is szállítanak. a hét végéig egymillió osztályozott tojást adnak át a kereskedelemnek. terven felül 150.000 tojást hoznak forgalomba szolnokon és a nagyobb alföldi városokban. /mti/

bb 52. tolóhajó-egység készült el a magyar hajó és darugyár balatoni üzemében

vid lk vm ki

1965. április 13.

15 egységből álló flottát építenek egyiptomi megrendelésre az idej a magyar hajó és darugyár balatonfüredi üzemegységében. a vízijárművek, amelyek egy tolóhajóból és az általuk tolt uszályból állnak, a nilusi teheráruforgalomba kapcsolódnak majd be.

kedden elkészült a gyárban az egyiptomi tolóhajópark egyik új egysége. a 240 lóerős motorost a parthoz kötve, álló helyzetben vizsgálatták, a szakemberek. az állópróbán a motorok megfelelően működtek és a vízijárművek merülése és egyéb hajózó tulajdonságai is mindenben megfelelnek a tervezők elképzeléseinek. /mti/

15.25/-n

-27-

bb 53. az év eddigi legsikeresebb nagyrobbantását hajtották végre az uzsai kőbányában

vid/lk/s ki hk

1965. április 13.

kedden az uzsai kőbányában az év eddigi legsikeresebb nagyrobbantását hajtották végre. a bányászok a magas hegyoldalon tizenöt méter hosszúságú folyosórendszerrel mélyítették. a paxitot alacsony kamraszerű mélyedésekben helyezték el. a hat kamrában összesen 76 mázsa lőszert fojtottak le, s ezt elektromos gyújtással egyszerre robbantották fel. a megmozgatott kőtömeg hatalmas robajjal zúdult a bányaudvarra. a szakemberek becslése szerint másodpercek alatt több mint 80.000 tonna értékes építőanyagot nyertek.

a bazaltot gépekkel szállítják el a helyszínről anélkül, hogy emberi kéz érintené.

a kedden lerobbantott kőtömeg két hónapra ad munkát a bányászati üzem dolgozóinak./mti /

..-

bb 54. társadalmi bizottságok egész sora segíti a nyiregyházi városi tanács munkáját

vid/j/s fm hk

1965. április 13.

eredményesen dolgozik a végrehajtó bizottság és a szakosztályok mellett működő valamennyi társadalmi szakbizottság - állapították meg a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. összesen 9 különböző szakbizottság tevékenykedik, s külön csoport foglalkozik többek között a tűzvédelemmel, a sósó fejlesztésével, a cigány lakosság helyzetével, a munkálggyel, a versenymozgalommal, az állami és a szövetkezeti lakások elosztásával, a bölcsődék ellenőrzésével.

a sósó fejlesztési bizottság például a múlt évben alakult azzal a céllal, hogy helyszíni vizsgálatok, személyes tapasztalatok alapján segítse a problémák megoldását. észrevételeit, javaslatait megküldi a tanács végrehajtó bizottságának, amely gondoskodik a helyes kezdeményezés megvalósításáról. az idén hozták létre a cigány lakosság helyzetével foglalkozó szakbizottságot, amely felülvizsgálja és a szükség esetén átdolgozza az érintett lakosok életkörülményeinek megjavítására korábban készített programot, és támogatja annak megvalósítását. az igazgatási osztály mellett működő lakáselosztó társadalmi bizottság körültekintő helyszíni vizsgálatainak tapasztalataival nyújt támogatást ahhoz, hogy a legjogosultabb családok jussanak előbb lakáshoz./mti /

15.52/-n

..-

-28-

KL

bb 55. gázzal és villannyal működő hűtőszekrény, új vízűtő és almahűtő - berendezés - nemzetközi tanácskozás jászberényben a kishűtő gépek gyártásáról

tz/tr/s vg hk

1965. április 13.

kedden jászberényben a hűtőgépgyár és a gépipari tudományos egyesület közös rendezésében kétnapos nemzetközi jellegű tanácskozás kezdődött a kishűtő gépek gyártásáról.

a konferencia összehívását egyrészt a hazai és külföldi igények állandó növekedése, másrészt az ipar átszervezése tette időszerűvé. jelenleg ugyanis ez az iparág kifejezetten a jászberényi hűtőgépgyárban összpontosul, érthetően sok új probléma elé állítva a gyár vezetőségét.

a háztartási hűtőszekrények minősége tekintetében súlyosabb problémák már nincsenek, de még így is két nagy feladatot kell ezen a téren a közeljövőben megoldaniok. egyrészt az évi termelést 100 000 darabra kell növelniök, amiből 70.000-et kap a belföldi fogyasztás, 30.000 pedig exportra készül, másrészt ki akarják dolgozni és forgalomba kívánják hozni a gázzal is működtethető levegő 70-es típust.

a minőségi fejlesztés elsősorban a kereskedelmi rendeltetésű hűtőbutoroknál időszerű. ebbe a csoportba tartoznak egyébként az ankéttal párhuzamosan rendezett kiállításon nagy feltűnést keltett újdonságok is. ilyen például az a vízűtő, amellyel óránként 45 liter vizet lehet a legkellémesebben üdítő 10-12 fokos hőmérsékletre hűteni. egyelőre csak mintadarab készült belőle, de az érdeklődés máris igen nagy iránta, elsősorban természetesen a melegüzemekben és olyan vidékeken - például egerben - ahol a természetes ivóvíz melegebb a kelleténél. jelenleg egyébként olyan almatároló hűtőberendezésen is dolgoznak, amelyek egy vagon befogadóképességű egységei márkilnszerűen kapcsolhatók össze.

a gyárnak ezek a termékei egyébként külföldön is egyre nagyobb feltűnést keltenek. jelenleg beirutban és tbilisziiben kiállításon mutatják be új berendezéseiket, kaptak megrendeléseket portugál- guineából, hongkongból, sőt görög, illetve holland cégek is bejelentették már érdeklődésüket a magyar gyártmányu kereskedelmi hűtőbutorok iránt.

az ipar átszervezése egyébként két újfajta feladatot is rótt a jászberényi gyárra. meg kell kezdeniök a felkészülést a klimatizáló berendezések gyártására, sőt - legalább is elméleti sikon- meg kell alapozniök a félvezetős hűtőrendszerek bevezetését is.

/folyt.köv./

16.04/-n

-29-

KL

bb 55./ gázzal és villannyal..../ 1.folyt./s

a gyár vezetői a sok és sokféle új probléma megoldásához várnak segítséget a most kezdődött ankétól, amelyen körülbelül 150 magyar és 23 külföldi - ndk-beli, csehszlovák, dán és nyugat-német - szakember vesz részt. az ankét napirendjére tűzött 17 előadás közül négyet a külföldi szakemberek tartanak.
/mti /

--

bb 56. április 15-én a szent istván körut xiii. kerületi oldalán is megkezdik az utépitést

hbj/gg/vg/s hk

1965. április 13.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága közli, hogy április 15-én a szent istván körut xiii. kerületi oldalán is megkezdik az utépitést. az utépités idejére április 15-től a szent istván körut jászai mari tér és marx tér közötti szakaszát a xiii. kerületi oldalon is lezárják.

a szent istván köruton a margit-híd irányába a 6-os és a 39-es jelzésű autóbuszok a marx térig változatlan, tovább a váci ut - katona józsef utca - pozsonyi ut - margit -hid , utána az eredeti, a 12-es és a 12/a jelzésű autóbuszok a marx-térig változatlan, tovább a váci-ut-katona józsef utca - pozsonyi ut - margit - hid , utána újból az eredeti utvonalon járnak, a 26-os és a 91-es járatok a margit- sziget, illetve a pusztaszeri - körönd irányába a vigszínház utca - pannónia utca kereszteződéséig indulnak, tovább a vigszínház utca, a pannónia utca, a katona józsef utca, a pozsonyi ut, a margit- hid, s utána az eredeti utvonalon közlekednek.

a 6-os, a 12-es, a 12/a és a 39-es autóbuszjáratok részére új megállót létesítenek a pannónia utca és a katona józsef utca kereszteződésénél.

a szent istván körut belváros felőli oldala az ottani utépitési munkák miatt továbbra is zárva marad és az autóbuszok egyelőre a korábban kijelölt elterelő utvonalon járnak. a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága kéri a gépjárművezetőket, hogy az elterelő utvonalat lehetőleg kerüljék el, hogy azon a tömegközlekedési eszközök, az autóbuszok zavartalanul szállíthassák az utasokat./mti /

--

16.12/n

- 30 -

bb 57. szerdán megnyílik a szovjet külkereskedelem állandó kiállítása - elsőnek a világ legkorszerűbb orvosi műszereit mutatják be

t sl/sk/m/vg

1965. április 13.

a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselőjének keddi sajtótájékoztatóján elmondották, hogy a képviselőt bajza utcai székházában szerdán megnyílik a szovjet külkereskedelem állandó kiállítása. évente 5-6 szovjet külkereskedelmi vállalat mutatja be majd legújabb termékeit, amelyek a magyar szakembereket is érdeklik.

a kiállítást a medekszport vállalat világhírű orvosi műszereinek bemutatójával nyitják meg. ebből az alkalomból hazánkba érkezett m.g. ananyev professzor, a moszkvai sebészeti berendezések és műszerek kísérleti tudományos kutató intézetének igazgatója, aki az újságíróknak bemutatta a gazdag anyagot. elmondotta, hogy a szovjetunióban összesen 3500féle orvosi műszer készül, ebből a 200 legérdekesebbet tárják a budapesti látogatók elé. különösen érdekesek a műtétek után használatos különféle varróműszerek, amelyek a sebészeti történetében új korszakot jelentenek. pillanatnyilag 30féle készüléket gyártanak a szovjetunióban az erek az idegek, tüdőszövetek, a nyelőcső, a gyomor, a szív, a bél, az agyhártya, a saruhártya, a csont varrására, s ezek mind a világ legkorszerűbb termékei közé tartoznak. figyelemreméltó, hogy a 30 műszer közül 17-nek a licencét az egyesült államok is megvásárolta a szovjetuniótól.

ezek az orvosi készülékek lényegesen csökkentették egy-egy súlyos műtét szövődésének veszélyét és felére, egyharmadára rövidítették a műtét idejét. az érvarró-műszerkészlet például a másfél milliméter átmérőjű vékony erekre, egészen a husz milliméter átmérőjű aortáig az egész emberi érrendszer műtét utáni kapcsolására alkalmas. a műszerekhez tartozó kapcsolókat tántálból és kobaltból készítik, ezek az úgynevezett szövetbarát fémek a szervezetre teljesen veszélytelenek és így műtét után is helyükön lehet hagyni.

a varrókészülékeken kívül a legkülönbözőbb érfogókat, ér-szorítókat, szemészeti, nőgyógyászati és vesevizsgáló műszereket is bemutatják. a szovjet orvosi műszeripar fejlődésére jellemző, hogy termékeit immár 45 ország vásárolja, a szocialista országokon kívül a többi között az egyesült államok, angliá, franciaország, az nszk, svédország és olaszország is. a magyarországra irányuló export is egyre növekszik, az idén már körülbelül egymillió rubel értékű orvosi műszert szállít hazánkba a szovjetunió.

a kiállítást bárki megtekintheti vasárnap kivételével minden nap 10 és 13 óra között a szovjet kereskedelmi képviselőt bajza utca 42. szám alatti székházában./mti /

--

16.17/-n

-31-

bb 58. hazánkba érkezett václav david, csehszlovák külügy-
miniszter

k zs/tm/m/zs

1965. április 13.

václav david, a csehszlovák szocialista köztársaság külügy-
minisztere - otto klicka külügyminiszterhelyettes és több ve-
zető munkatársa kíséretében - kedden péter jános külügymi-
niszter meghívására néhánynapos látogatásra hazánkba érkezett.

a ferihegyi repülőtéren a csehszlovák külügyminisztert pé-
ter jános fogadta. a fogadtatásnál jelen volt gyenes andrás, az
mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes ve-
zetője, erdélyi károly és szilágyi béla külügyminiszterhelyet-
tesek, cséby lajos, hazánk prágai nagykövete, továbbá a kü-
lügyminisztérium más vezető munkatársai. ott volt frantisek
pisek budapesti csehszlovák nagykövet és a nagykövetség mun-
katársai. /mti/

---

bb 59. a belügyminisztérium szervei

la/m

1965. április 13.

a nyugatnémet hirszerző szervek részére való kémkedés
alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezték
drixler jakab budaörsi és h. varga zoltán budapesti lakoso-
kat. ügyükben a vizsgálat tart. /mti/

16.30/-n

-32-

bb 60. új nyelvtanfolyam a lengyel kulturában

áe/tr/s fm la

1965. április 13.

a budapesti lengyel kulturában új nyelvtanfolyamot indítanak
kezdők részére. a díjmentes tanfolyamra április 26-ig
lehet jelentkezni a lengyel kultura nagymező utca 15. szám alatti
helyiségében. /mti /

---

bb 61. közlekedési balesetek

fe/sk/s zs la

1965. április 13.

rákoskeresztúron, a pesti úton spiller józsef 32 éves
gépkocsivezető tehergépkocsijával gyorsan hajtott, felborult
és a kocsi kigyulladt. a gépkocsivezető és jóvári józsef, a
tehergépkocsi utasa súlyos égési sérülést szenvedett.

a ix. kerületben, a soroksári úton özv. halmai kálmán-
né 62 éves nyugdíjast egy hűv- szerelvénnyel elütött. az idős
asszony súlyosan megsérült. /mti /

---

bb 62. baleset

fe/sk/s zs la

1965. április 13.

szelei dezső, 40 éves gépszedő, esztergomi lakos, a
nyugati pályaudvaron a 4. számú vágányon álló személyvonat-
ról figyelmetlenül szállt le és a vác felől befutó személyvonat
elütötte. a mentők életveszélyes állapotban szállították
kórházba. /mti /

16.47/n

- 33 -

bb 63. európa-szerre hűvös, csapadékos idő - a kékes-
tetőn áprilisi hószüveg, a dunántúlon felszakadozott a felhőzet -
sokfelé újabb esők lesznek

1 cs/sk/s ká la

1965. április 13.

a kelet-európai télies anticiklon kárpátokig hatolt hideg
inváziója, az atlanti-óceán felől délkeletnek nyomuló
grönlandi légáramlás, valamint a földközi-tengeri melegsivárgás
ütközik közép-európa felett, elsősorban a kárpát-medence
légterében. ebből következett a huzamosabb lehülés, valamint a
kétnapos országos esőzés is.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán
adott tájékoztatás szerint európa-szerre szokatlanul hűvös
és többnyire csapadékos az időjárás, dél- és nyugat-európából
ismétlődő záporokat jelentettek a megfigyelők. a krim-félsziget
lvov, varsó, leningrád, helsinki vonalától keletre, illetve
északra óriási területen fagyosak az éjszakák, a volga felső
szakaszán, továbbá az ural-vidék északi táján még mindig mínusz 10,
mínusz 24 fokig szállt le a hőmérők higanyszála. igazi meleg az
egész kontinensen napok óta alig volt: a földközi-tenger partvi-
dékén is csupán 16-19 fokos maximumokat mértek, s csak spanyol-
ország és portugália egyes vidékein emelkedett a nappali hőmérsék-
let valamivel 20 fok fölé.

hazánkban szombat óta tart a szaknyelven negatív hőmér-
ségi anomáliának nevezett szokatlanul hűvös idő: a napi közép-
hőmérséklet szintje 2,6 - 3,2 fokkal volt alacsonyabb az
időszak átlagainál, s még kedden is 3 fokos „meleghiánnyal”,
számoltak a meteorológusok. az esőzések csaknem az egész ország-
ban folytatódtak. kedd reggelre a kékestetőn 2 centiméteres
friss hósapka keletkezett, s még a délelőtti folyamán is több
órán át hullott az áprilisi hó. a dunántúli nyugati vidékein
- az ausztria felől főn- jellegű áramlással érkezett hideg
hatására - felszakadozott a felhőzet, több helyről néhány
órás napsütést, zalaegerszegről záport jelentettek.

a meteorológusok szerint számottevő javulásra az idő -
járásban egyelőre nem számíthatunk. szerdán még erősen felhős
marad az idő, bár a dunántúlon a keddihez hasonlóan néhány
órás napsütésre ismét lehet számítani, keleten a felhőzet alig
ritkul, országsszerre sokfelé lesznek újabb esőzések. a szél
kissé megélénkül és észak-nyugatra fordul. szerdán reggel
előreláthatólag plusz 2, plusz 7 fokos minimumok, a délutáni
órákban 7-12 fokos maximumok lesznek. /mti /

-.-

17.40/n

- 34 -

bb 64. vitadélután két új magyar szindarabról

1 tf/tr/m/fm

1965. április 13.

berkesi andrás „vizionlátásra, harangvirág”, és müller
péter „márta”, című szindarabjáról szabadfórumú vitát
rendez a magyar írók szövetségének drámai szakosztálya ápri-
lis 20-án, délután 4 órakor a szövetség bajza utcai klubjá-
ban. a vitához ungvári tamás és hubay miklós mond bevezetőt.
/mti/

-.-

bb 65. bolgár vadászati küldöttség érkezett budapestre

1 cs/sk/m/ká

1965. április 13.

a magyar vadászok országos szövetsége szervezeti életének,
felépítésének tanulmányozására bolgár vadászati küldöttség
érkezett budapestre. a küldöttség demir boracev
altábornagy és kirill popov erdőmérnök - mindketten a bolgár
vadász- és horgászszövetség vezetőségének tagjai - hat napot
tölt hazánkban és ellátogat néhány mesterséges fácántenyésztő
telepre is. /mti/

-.-

bb 66. a nyolcvan éves lukács györgy köszöntése

k ms/gg/m/zs

1965. április 13.

lukács györgy akadémikust 80. születésnapja alkalmából
kedden a magyar tudományos akadémia társadalmi - történelmi
tudományok osztályának nevében molnár erik akadémikus, friss
istván akadémikus és pach zsigmond páll levelező tag köszön-
tötte és átnyújtotta most megjelent „az esztétikum sajátossága”,
című művének diszkötéses példányát. /mti/

-.-

18.03/-n

-35-

bb 67. merénylet az emberiség, a világ békéje ellen - újabb tiltások bélyegezték meg az imperialisták vietnami agresszióját

di/gk/s zs la

1965. április 13.

az imperialisták vietnami agressziója továbbra is az érdekek - lövés középpontjában áll hazánkban, s közvéleményünk nemes indulattal fordul a barbár támadások, a durva provokációk ellen. „merénylet az emberiség, a világ békéje ellen„ - fogalmazták meg véleményüket az épületkerámiai és burkolóanyagipari vállalat dolgozói, s nyomatékosan rámutattak: „vietnamban is csufos kudarc vár az imperialistákra„. ezt a gondolatot folytatták a győr-sopron megyei állami építőipari vállalat ifjú kommunistái, akik többek között rámutattak táviratukban: „a népek szabadságharcát nem lehet feltartóztatni, a hazafiak oldalán áll a jog, a törvényesség, a békeszerető embermilliók őszinte rokonszenve„.

a kisterenyé és vidéke körzeti földművesszövetkezet tagjai így foglaltak állást: „mélységesen elítéljük a vietnami demokratikus köztársaság ellen elkövetett támadásokat. aggodalommal tölt el bennünket az agresszió, mert mindannyiunk legfőbb kincsét, a békét veszélyezteti„. a szabadságért, függetlenségéért küzdő vietnami nép iránt őszinte rokonszenv és együttérzés csendült ki a csongrádi városi tanács tagjainak táviratából: „felháborodással halljuk a megújuló támadásokról érkező híreket, s bár hazánktól távol robbannak a bombák, úgy érezzük, hogy a mi otthonainkat, családjainkat, jövőnket is fenyegetik az agresszorok testvéri szolidaritást vállalunk a vietnami demokratikus köztársaság népével, a hősi dél-vietnami hazafiakkal, s harcukhoz, nagyszerű helytállásukhoz sok sikert, mielőbbi győzelmet kívánunk„.

- tiltakozunk az imperialisták agressziója, az elvakult pusztítás ellen. követeljük: haladéktalanul szüntessék meg a provokációkat, vonják vissza az indokinal térségen állomásozó amerikai csapatokat, tartsák tiszteletben a vietnami nép függetlenségét, önrendelkezési jogát - emelték fel szavukat az oroszlanyi szénbányászati vállalat xvi-os aknájának dolgozói. megbélyegezték az amerikai provokációk sorozatát a 31. számú építőipari vállalat 6-os gyáregységének munkásai, az ófehértői buzakalász termelőszövetkezet tagjai, a mezőcsáti járás asszonyai és lányai és szarvas község dolgozói is. követelték: szerezzenek érvényt az 1954-es genfi konferencia határozatainak, vonják vissza délkelet-ázsiból az amerikai bombázókat, hadihajókat, tengerészgyalogosokat és az úgynevezett katonai tanácsadókat, számolják fel a dél-vietnami amerikai támaszpontokat./mti/

18.15/n

..-

- 36 -

bb 68. munkaerőgazdálkodás a vállalati gyakorlatban

t ti/tr/m/fm

1965. április 13.

ezt a címet adták a tit közgazdasági munkatársai annak az előadássorozatnak, amelyet a következő oktatási évben iktatnak be a budapesti józsef attila szabadegyetem és a vidéki vállalatvezetői szabadiskolák programjába. a tématerveben - amelyet kedden délután vitattak meg a társulat közgazdasági előadói, az illetékes minisztériumok, a csepel vas- és fémművek, valamint az országos tervehivatal képviselői - arra törekedtek, hogy az embereket leginkább érdeklő munkaerőgazdálkodási kérdések kerüljenek színyegre, azok, amelyek központi szerepet játszanak az 1965-ös tervgazdálkodásban.

a hallgatóságot tájékoztatják majd például arról, hogyan történik a dolgozók alkalmasságvizsgálata, melyek a pályaválasztási tanácsadás, a szakképzés, az üzemen belüli betanítás, a továbbképzés legjobb módszerei, milyen munkajogi problémák adódhatnak a felvétellel és elbocsátással kapcsolatban, hogyan kategorizálják, minősítik az egyes munkaköröket. a programban helyet kapott továbbá több üzemszervezési, szociális kérdés, a részfoglalkozás, a bedolgozás lehetőségeinek, szabályainak és tapasztalatainak ismertetése is. /mti/

..-

bb 69. a román munkáspárt központi bizottsága

gk/m/zs

1965. április 13.

a román népköztársaság államtanácsa és minisztertanácsa táviratban mondott köszönetet dobi istván és kádár jános elvtársnak a gheorghe gheorghiu-dej elvtárs elhunyt alkalmából kifejezett részvétnyilvánításukért. /mti/

..-

bb 71. a malgas köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

k bc/tr/m/zs

1965. április 13.

philibert tsiranana, a malgas köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének jókívánságaiért, amelyeket köztársasági elnökké való újraválasztása alkalmából fejezett ki. /mti/

..-

18.22/-n

-37-

114

bb 70. rendelkezés a szállodák és a fizető vendéglátó
szobák osztályba sorolásáról

1965. április 13.

1 kf/kt/m/vg

a belkereskedelmi miniszter most megjelent rendelete szabályozta az idegenforgalmi jellegű szállodák besorolását, s rendezte a fizető vendéglátó szolgálatához tartozó szobák osztályba sorolását is. az első területi csoportba tartozó budapesti és egyes balaton menti fizető vendéglátó szobák díja - osztályba sorolásuktól függően - személyenként napi 25-40 forint, ugyanez a 3. területi csoportban 15-25 forint. a turista elszállásolás az eddigi 12 forint helyett 14 forint.

a rendelet külön szabályozza a camping helyfoglalási díjakat. az 1. osztályú camping budapesten és a balatonnál személyenként napi 10 forint, felszereléssel /sátor, ágy, gumimatrac, két lepedő és takaró /22 forint. ugyanez a szolgáltatás egyéb helyeken 7, illetve 13 forint.

ezek az árak csak júliusra és augusztusra érvényesek. egyéb időszakokban a camping díjakból, valamint a balaton melletti fizető vendéglátó szobák árából 20 százalék engedményt kell adni. /mti/

---

bb 72. az algériai ifjúsági és sportügyi miniszter látogatása az mts elnökénél

1965. április 13.

k ba/tr/m/zs

szadek batel, algériai ifjúsági és sportügyi miniszter, valamint az algériai ifjúsági és sportügyi minisztérium több munkatársa, akik az algériai ifjúsági labdarugó válogatottat magyarországi szereplésére elkísérték, kedden látogatást tettek egri gyulánál, a magyar testnevelési és sportszövetség elnökénél, s a magyar és az algériai sport helyzetéről, valamint a két ország sportkapcsolatairól folytattak eszmecsereket.

egri gyula ebédet adott az algériai miniszter, valamint a kíséretében levő személyek tiszteletére. /mti/

18.26/-n

-38-

ME

bb 73. a „ felvilágosodás irodalma,, az egyetemi színpadon

áe/tr/s fm la

1965. április 13.

a „ régi magyar irodalom,, sorozat harmadik előadásában a felvilágosodás korának irodalmi alkotásait mutatták be kedden az egyetemi színpadon. baróti dezső bevezető előadása után jancsó adrienne, palotai erzsébet, egressy istván, surányi ibolya, kovács p. józsef, káldi nóra, török erzsébet tolmácsolta csokonai és fazekas Mihály legjellemzőbb műveit. az universitas együttes bemutatta csokonai : „ á' özvegy karnyóné,, című komédiáját, amellyel a közeljövőben a diákszínjátékok franciaországi nemzetközi fesztiválján szerepelnek. /mti /

---

bb 74. magyar pantomim együttesek bemutató előadása

áe/tr/s fm la

1965. április 13.

a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában színháztermében kedden megtartották első bemutató előadásukat a magyar pantomim együttesek. a fővárosban több művészeti csoport alakult, amelyekben részint hivatásos táncosok, részint tehetséges műkedvelők tevékenykednek a pantomim műfaj felelevenítésén, ezzel gazdagítva az öntevékeny művészeti mozgalom hagyományos kereteit. az első közös előadáson a magyar pantomim stúdió, a xiv. kerületi tanács és népfőrd együttese, és a commedia xx. elnevezésű csoport mutatta be „ pantomim kaleidoszkóp,, című műsorát a meghívott szakmai közönségnek és a szélesebb nyilvánosságnak. az érdekes produkcióban különféle jellemrajzok, élethelyzetek, rövid történetek, görög versekre komponált játékok, burleszkek elevenednek meg a mozgásművészet eszközeivel. bemutatták többek között a görög mitológiából ismert klitaimnesztra-történetet, nagy sikert aratott a „ hamiskártyások,, című jelenet, a „ stafiring, című burleszk-történet. / mti /

19.00/-n

-39-

bb 75. a „traviata,, ötszázadik előadása

k cl/gk/m/fm

1965. április 13.

Kedden este ötszázadszor adták elő budapesten - az erkel színházban - verdi: traviata című dalművét. verdi népszerű alkotásának magyarországi bemutatóját 1884 október 18-án - néhány héttel a budapesti operaház megnyitása után - rendezték meg.

a jubileumi előadáson vámos ágnes, mátray ferenc és reményi sándor énekelte a főbb szerepeket. vezényelt lukács miklós.
/mti/

19.08/-n

-40-

bb 76. hazaérkezett a szovjetunióból az országos béketanács delegációja

t di/gk/m/zs

1965. április 13.

hazaérkezett az országos béketanács küldöttsége, amely harmati sándornak, az országos béketanács alelnökének, a hazafias népfront országos tanácsa titkárnak vezetésével a szovjet béke bizottság meghívására tíz napot töltött a szovjetunióban. megismerkedett a testvérmozgalom munkájával, új kezdeményezéseivel, s összejövetelek sorozatán találkozott a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselőivel. a delegációt bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkár-helyettese, dr. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára, valamint a külügyminisztérium, a népfront és a magyar békemozgalom több vezető munkatársa fogadta. ott volt a fogadtatásnál jurij vasziljevics ivanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének másodtitkára. /mti/

---

bb 78. időjárásjelentés

tm/m

1965. április 13.

a meteorológiai intézet jelenti április 13-án, kedden 19 órakor:

hűvös idő

várható időjárás szerda estig: hűvös idő. nyugaton változó mennyiségű, keleten legfeljebb időnként felszakadozó felhőzet. sokfelé eső. helyenként megélenkülő északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 8-12 fok között. /mti/

---

bb 77. ünnepi hangverseny a zeneakadémián

t di/tm/m

1965. április 13.

kedden a zeneakadémián a kamara-együttesek és szólolisták ünnepi hangversenyével megkezdődött a felszabadulási kulturális szemle budapesti bemutatóinak sorozata. a budapesti ifjúsági napok programjában megrendezett koncerten nyolc kórus és zenekar, valamint hét szólista - a műkedvelők legjobbjai ebben a műfajban - a kamarazene irodalom klasszikus, és mai magyar mestereinek műveit tolmácsolta. /mti/

19.50/-n

-41-

ME

bb 79. baráti találkozó a csehszlovák nagykövetségen

fe/tm/s la

1965. április 13.

frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete kedden este baráti találkozót rendezett a hazánkban tartózkodó václav david csehszlovák külügyminiszter tiszteletére. a meleg, szívélyes légkörben lefolyt találkozón részt vett nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, péter jános külügyminiszter, továbbá a magyar közélet számos más neves személyisége./mti /

--

le

- vé g e -

21.50 rj

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 14.

bb 1. szociális gondozás, társadalmi munka - tizenötezer lakóbizottság a fővárosban

hi/gg/s zs la

1965. április 14.

a múlt év tavaszán újjáválasztott budapesti lakóbizottságok eredményes munkájáról adnak számot a kerületi tanácsok jelentései. a fővárosban jelenleg mintegy 15.000 lakóbizottság működik, ezekben több mint 70.000 társadalmi aktivista segíti a tanácsok munkáját, képviseli lakótársai érdekeit. tevékenységük igen széleskörű. a vi. kerületben például több lakóházban megszervezték a betegek ellátását, gondozását, a magányos öregek ápolását. más kerületekben az egészségvédelmi és szociális problémák megoldásában segítik a tanácsokat. zuglóban például 92 választókerületben összirták a tüdőszűrésre kötelezett, 14 éven felülieket, s nyilvántartást készítettek a támogatás nélkül maradt öregekről és a csökkent munkaképességűekről.

a kerületek fejlődésében - különösen a társadalmi munkák szervezésében - is sok szép eredmény jelzi a lakóbizottságok tevékenységét. a józsefvárosban a múlt évben több mint négy millió forint értékű társadalmi munkával új parkokat, játszótereket készítettek, s jelentős házkészítési munkát végeztek a lakók. újpesten a nagyváradi ut 32-34 számú épület teljes külső tatarozását szintén a lakóbizottság kezdeményezésére végezték el társadalmi munkában.

az 1. kerületi lakóbizottságok a társadalmi tulajdon védelmében is segítik a tanácsot. megállapították ugyanis, hogy évente több mint százezer forint kárt okoznak a közösségnek a telefonfülkék megrongálói, a parkok virágainak dézsmálói. a lakóbizottságok most megszervezik a parkok, közterületek lakóházak felszerelésének társadalmi védelmét./mti /

-1-

100